

РОЛЬ І МІСЦЕ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

На сучасному етапі головна мета вищої професійної освіти полягає в підготовці конкурентоспроможних спеціалістів, які вміють адаптуватися в сфері своєї майбутньої діяльності й здатні до самореалізації. Відповідно, навчальний процес у вищому навчальному закладі має бути спрямований на всебічний розвиток особистості, формуванню професійних компетенцій якої сприятимуть створення організаційно-педагогічних умов, формування певного професійного середовища тощо.

На заняттях з мови професійного спрямування у студентів формуються різні види компетенцій: комунікативна, лінгвістична (мовна), мовленнєва, соціокультурна, соціальна, дискурсивна, предметна й професійна [1]. У результаті роботи на практичних заняттях студенти повинні оволодіти професійними знаннями, вміннями й навичками, вміти творчо підходити до розгляду навчально-професійних завдань й самостійно розв'язувати проблемні ситуації. Саме активізація творчої й самостійної діяльності сприяє формуванню професійних компетенцій як основних складових ділової компетентності сучасного спеціаліста. Під поняттям «професійна компетенція» ми розуміємо сукупність професійних знань, умінь і навичок, яка забезпечує здатність до успішної професійної діяльності [2, с.206]. Актуальним проявом професійної компетенції є професійна компетентність. Вона позначає інтелектуально й особистісно обумовлену спроможність людини до практичної діяльності.

На сьогодні велика увага у вищих навчальних закладах приділяється самостійній роботі, тобто самостійному опрацюванню, оволодінню студентами програмового матеріалу. Самостійна робота є вищою формою навчальної діяльності. По суті, це форма самоосвіти. Процес опанування мови професійного спрямування передбачає виконання студентами таких видів

самостійної роботи: опрацювання лекційного матеріалу, робота з навчальною літературою, науковими статтями у фахових журналах, підготовка до практичних, семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, підготовка до заліку й іспиту тощо. Важливою умовою успішної організації самостійної навчальної діяльності студента є безпосередня участь й ретельний контроль викладача під час аудиторної та позааудиторної роботи. Необхідним елементом такого виду роботи є оцінка як показник сформованості професійних компетенцій на кожному із рівнів їх опанування. Рейтингова система оцінювання дозволяє максимально об'єктивно оцінити індивідуальну роботу студента протягом семестру й стимулювати його на покращення результатів і, відповідно, підвищення рейтингу.

Оволодіння навичками самостійної роботи вже на перших курсах сприяє початковому формуванню професійних компетенцій, які будуть реалізовуватися протягом усього навчального процесу в університеті й у подальшій професійній діяльності. Високий рівень підготовки конкурентоспроможного спеціаліста забезпечують ретельне планування викладачем позааудиторної роботи й активізація самостійної роботи студента під час опанування ним навчального матеріалу. Активна, цілеспрямована й самокерована пізнавальна діяльність сприяє формуванню важливих професійних якостей особистості, а саме: самостійності, самоорганізованості, відповідальності, цілеспрямованості, креативності тощо. Отже, сформовані професійні компетенції під час опанування різних видів самостійної роботи з мови професійного спрямування впливають, у першу чергу, на успішність подальшої професійної діяльності майбутніх фахівців.

Список використаних джерел:

1. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата современного образования [Электронный ресурс] / И.А.Зимняя // Интернет-журнал «Эйдос». – 2006. – Режим доступа: <http://eidos.ru/journal/2006/0505.htm>.
2. Ковальська Н.А. Формування професійної та комунікативної компетентності майбутніх фахівців / Н. А. Ковальська // «Лінгвістична підготовка студентів нефілологічних спеціальностей вищих навчальних закладів у контексті Болонського процесу та Загальноєвропейських рекомендацій з вивчення викладання та оцінювання мов». Матеріали VI Міжнародної науково-методичної конференції, 8-9 жовтня 2015 р. – Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2015. – С. 205-207.